

Підхід	Характеристика напряму
Проактивний шлях	Менеджмент заздалегідь готується до змін, планує їх, чекає певних зрушень в зовнішньому середовищі й усередині організації, прагне бути небагато попереду, вводячи організаційні зміни наперед
Ігнорування змін в надії, що вони зникнуть самі по собі	Шлях тупиковий, веде в нікуди.

При реактивному підході до змін персонал організації спочатку перебуває в шоковому стані, потім настає етап заперечення необхідності внесення яких-небудь корективів в управління, далі етап злості, образи і лише потім починається повільний і хворобливий шлях одужання. З'являються нові сили, стають зримими нові цілі організації, захоплює напружена робота і приходить довгожданий успіх. На жаль, людина влаштована так, що після успіху настає релаксація, заспокоєність. В організації накопичуються нові проблеми, змінюється зовнішнє середовище, і ми знову запізнюємось із змінами. Цикл повторюється.

Проактивний підхід до змін чіткий і простий. Це шлях без спадів і провалів, що включає ініціацію змін, реалізацію ініціатив, інтеграцію і потім ініціацію нових змін [1].

І, насамкінець, для успішного управління змінами в організації необхідно мати в наявності дві основні складові: 1) цілеспрямованість менеджменту і ключового персоналу; 2) проект змін повинен бути розташований в тому місці організації, де буде максимізація його ефекту.

У висновку зазначимо, що на цей час розвитку ринку опір завжди присутній при будь-яких змінах організації. Але вагомість опору для змін є різною. Для того, щоб запровадити нововведення з меншими витратами та більш ефективно, слід надавати більшу увагу прогнозуванню та подоланню опору змінам.

Використана література:

1. Козаченко С.В. Управление изменениями в организации // Вісник Академії економічних наук України. – 2003. – № 2 (4). – С. 3-9.

2. Король А. С. Сутність змін в організації та основні підходи до визначення даного феномену / А. С. Король // Психологічні науки. – №56. – 2010. – С. 169-173.

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІНСТРУМЕНТІВ І ТЕХНОЛОГІЙ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

*Сагайдак-Нікітюк Р.В., д.ф.н., проф. кафедри менеджменту і адміністрування
Національного фармацевтичного університету*

*Зайцева К.В., студент 6 курсу спеціальності «Менеджмент організації і
адміністрування» Національного фармацевтичного університету*

На сучасному етапі входження України в загальноєвропейські та регіональні структури актуальним є питання розробки методики впровадження стратегічного планування у діяльності підприємств. Сучасні темпи зміни і збільшення знань є настільки великими, що стратегічне планування є єдиним способом формального прогнозування майбутніх проблем і можливостей.

Особливе місце в плановій організації діяльності фірми займає перспективне, стратегічне планування, що є однією з основних функцій управління і представляє процес визначення цілей створення організації, а також шляхів їхнього досягнення. Стратегічне планування формує основу для всіх управлінських рішень та визначає характер стратегічного управління. Реалізація стратегічних планів, стратегічний контроль і виявлення проблем, що виникають, відносяться до сфери оперативного управління і тому не можуть розглядатися як стратегічні фактори.

Стратегічне планування є найважливішою складовою частиною стратегічного менеджменту, головне призначення якого полягає в розробці та успішному впровадженні стратегії.

Різні автори по-різному розкривають його сутність, що подано в таблиці.

Таблиця

Визначення поняття «стратегічне планування» різними авторами

Визначення	Автори, джерело
Стратегічне планування являє собою набір дій та рішень керівництва щодо розробки специфічних стратегій, призначених для досягнення цілей організації	Мескон М., Альберт М., Хедоурі Ф. [1]
Стратегічне планування - це процес формулювання місії і цілей організації, вибору специфічних стратегій для визначення та отримання необхідних ресурсів та їх розподілу з метою забезпечення ефективної роботи організації в майбутньому	Поршнев А., Румянцева З., Саломатін М. [2]
Стратегічне планування - це систематизовані та більш-менш формалізовані зусилля всього підприємства, спрямовані на розробку та організацію виконання стратегічних планів, проектів і програм	Шершньова З., Оборська С. [3]
Стратегічне планування - це адаптивний процес, за допомогою якого регулярно здійснюється розробка та корекція системи формалізованих планів, перегляд змісту заходів щодо їх виконання на основі безперервного контролю та оцінювання змін, що відбуваються ззовні та всередині підприємства	Шершньова З. [4]
Стратегічне планування - набір дій та рішень, здійснених керівництвом, які ведуть до розробки специфічних стратегій, призначених для досягнення цілей фірми	Володьша М. [5]
Стратегічне планування являє собою комплекс рішень та дій з розробки стратегій, необхідних для досягнення цілей організації, підприємства	Басовський Л. [6]
Стратегічне планування - процес здійснення сукупності систематизованих і взаємопов'язаних робіт з визначенням довгострокових (на певний період) цілей і напрямів діяльності підприємства	Покропивний С. [7]
Стратегічне планування є інструментом, за допомогою якого формується система цілей функціонування підприємства і об'єднуються зусилля всього колективу з її досягнення	А. І. Ільїн [8]

Аналіз літератури по стратегічному плануванню показує, що думки авторів до процесу розробки та реалізації стратегії є неоднозначними. Різні автори пропонують різні підходи. В даному випадку розглядалося стратегічне планування як процес, що складається з таких етапів: оцінка зовнішнього і внутрішнього середовища організації, встановлення місії та цілі організації, вибір і розробка стратегії, реалізація стратегії, оцінка і контроль стратегії.

На підставі проведеного дослідження можна зробити висновок, що стратегічне планування – це процес розробки і конкретизації стратегії організації у формі стратегічного плану на період часу, що дорівнює періоду реалізації стратегії.

В умовах ринкової економіки стратегічне планування має здійснюватися з урахуванням впливу зовнішнього середовища, для якої властиві різного роду швидкі зміни: кон'юнктури, рівня насичення ринків збуту, поява нових товарів (послуг). Ці коливання створюють високий ступінь невизначеності для підприємства при прийнятті рішень. Таким чином збільшуються господарські ризики.

Тільки за наявності стратегічного плану можна уникнути таких негативних явищ, як ситуація, в якій кожен структурний підрозділ компанії починає шукати свої шляхи вирішення завдань, не узгоджені із загальною діяльністю підприємства. Наприклад, за відсутності єдиного стратегічного плану може виникнути неузгодженість цілей різних структурних підрозділів.

Стратегічне планування дозволяє дивитися на загальну картину з довгострокової перспективи, в той час як оперативні плани являють собою певну тактику виконання стратегічного плану рік від року. При цьому основними кінцевими результатами

стратегічного планування є: стратегічні сценарії, стратегічні плани, цільові програми, проекти, бюджети та бізнес-плани.

Використана література:

1. Губени Ю. Современные методы анализа среды / Ю. Губени // Экономика Украины. – 2009. – № 10. – С. 19-24.
2. Кинг У. Стратегическое планирование и хозяйственная политика / У. Кинг, Д. Клиланд. – М. : Прогресс, 2012. – 271 с.
3. Люкшинов А. Н. Стратегический менеджмент / А. Н. Люкшинов. – М. : Юнити, 2010. – 344 с.
4. Леонов С. В. Стратегия успеха / С. В. Леонов, С. А. Масютин, В. Н. Тренев. – М. : Новости, 2010. – 309 с.
5. Азоев Г. А. Конкуренция: анализ, стратегия и практика / Г. А. Азоев. – М. : Центр экономики и маркетинга, 2009. – 232 с.
6. Близнюк С. В. Стратегический маркетинг торговой фирмы / С. В. Близнюк. – К., 2010. – 119 с.
7. Загвойська Л. Д. Економічний аналіз інвестиційних проектів : навч. посіб. / Л. Д. Загвойська, Т. Є. Маселко, М. М. Якуба. – Львів : Афіша, 2009. – 317 с.
8. Виханский О. С. Стратегическое управление / О. С. Виханский. – М. : Гардарики, 2010. – 296 с.

УПРАВЛЕНИЕ ВЕНЧУРНЫМ КАПИТАЛОМ В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ

*Салахова Ю.Ш., аспирант, старший преподаватель кафедры финансов Полоцкого
государственного университета*

Венчурный капитал является одним из основных источников финансирования инновационной деятельности компаний, производящих наукоемкий продукт. Анализируя теоретическую основу становления и развития венчурного капитала и института венчурного финансирования можно выделить два основных этапа формирования научного взгляда на его сущность:

1. Венчурный или «рисковый» капитал, как источник финансирования небольших (малых), в основном новых компаний, осуществляющих свою деятельность в передовых отраслях экономики (узкий подход с выделением роли венчурного капитала именно для малых компаний). (Американский подход к трактовке).

2. Венчурный капитал, как источник роста компаний, занимающихся инновационной деятельностью в высокотехнологичных отраслях экономики, путем инвестирования финансовых ресурсов в форме обмена на долю в уставном капитале или покупки пакета акций (широкий подход без привязки к масштабам предприятий и организаций). (Европейский подход к трактовке).

Таким образом, можно сделать вывод о том, что в отечественной и европейской практике основой для определения компаний, на которые нацелено венчурное финансирование является именно разграничение компаний по видам возможных инвестиций, в то время как в американском подходе основой является именно предпринимательская составляющая деятельности.

Необходимо предложить, обобщая терминологию и подходы к определению венчурного капитала большинством специалистов, свою интерпретацию данной категории с учетом отечественной практики венчурного финансирования, которая бы фиксировала его основные особенности.

Так, венчурный капитал – это особая форма долгосрочного высокорискового ресурса, образующегося на платформе симбиоза финансового и человеческого капиталов, вкладываемого в новые, растущие и быстроразвивающиеся организации и предприятия